

19 november 2009 - nummer 3 - jaargang 2009 - 2010

Inhoud

Uitgelicht...

'Rol Raad van Europa onverminderd belangrijk'

Nieuws uit de Kamer

Correspondentie over kaderbesluit tolken en vertalers voorgezet

Conferentie over Gender Equality te Stockholm

Subsidiariteitstoets verordening erfopvolging en asielrichtlijnen

OCW-commissie bespreekt Groenboek "Bevordering Leermobiliteit Jongeren"

Nieuws uit Europa

Europese Commissie publiceert Groenboek over bewijsverkriging

Signalering

Nieuwe commissievoorzitter ESO in de Eerste Kamer

Nieuwe Europese voorstellen

Voorzitter Eerste Kamer bezoekt op 2 december Brussel

Uitgelicht...

'Rol Raad van Europa onverminderd belangrijk'

2 november 2009 - "The foundation of our European cooperation was – and still is – laid by the Council of Europe. Democracy, the rule of law and respect for human rights are preconditions for a stable, prosperous and peaceful European continent. The importance of which, today, is just as vivid as it was 6 decades ago." Met deze boodschap opende de Voorzitter van de Eerste Kamer, René van der Linden, op 2 november 2009 een symposium in de Eerste Kamer ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van de Raad van Europa en het 50-jarig bestaan van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

Na een inleiding van Eerste Kamerlid en voorzitter van de Nederlandse delegatie naar de Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa mevrouw Bemelmans-Vidéc, spraken onder leiding van dagvoorzitter en voormalig Eerste Kamerlid de heer Jurgens, allereerst staatssecretaris voor Europese Zaken Timmermans en vervolgens eregast en Mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa, de heer Hammarberg, over de rol van de Raad van Europa in de 21e eeuw. Hammarberg riep op tot het zoeken van 'constructieve oplossingen' voor met name drie zorgwekkende problemen: corruptie in het rechtsbestel, de slechte omstandigheden in

gevangenissen en de toenemende xenofobie en intolerantie in Europa. Met betrekking tot het laatste punt stelde Hammarberg: "Europe has not coped well with migrants and the consequences of migration." Professor Van Kalmthout (hoogleraar vreemdelingenrecht en strafrecht) ging als referent in op de betogen van de voorgaande sprekers en vertelde daarbij ook over zijn eigen werk als lid van het Committee for the Prevention of Torture (CPT), een instantie die dit jaar 20 jaar bestaat.

Onderwerp van het tweede deel van het symposium was de impact van de Raad van Europa op Nederland. Op het terrein van asiel- en immigratierecht sprak staatssecretaris van Justitie Albayrak. Zij noemde de Raad van Europa 'een imposant Europees bouwwerk' en sprak over mensenrechten als het noodzakelijke cement van dat bouwwerk. Toch kwam er van haar kant ook kritiek, met name op uitspraken van het Europees Hof, dat in een aantal gevallen Nederland verboden heeft asielzoekers op basis van de Dublin-verordening over te dragen aan Griekenland. "De facto betekent dit dat het Hof de bijl dreigt te leggen aan de wortel van het interstatelijk vertrouwensbeginsel", aldus de staatssecretaris. Na haar sprak emeritus hoogleraar immigratierecht Boeles, bij wie zulke kritiek niet te beluisteren viel.

Ten slotte gingen de heer Myjer (Nederlands rechter in het Europees Hof voor de Rechten van de Mens) en de heer Van Kempen (hoogleraar strafrecht en mensenrechten) specifiek in op de impact van de Raad van Europa op het Nederlandse strafrecht. Myjer vertelde onder meer over de discussies die hij soms met zijn collega rechters heeft: "Telkens wordt weer duidelijk dat je soms een outsider's eye nodig hebt om de gebreken van je eigen nationale rechtsstelsel te zien". Van Kempen was van mening dat het EVRM en de uitspraken van het Hof nauwelijks tot uitgangspunt worden genomen bij het opstellen van wetgeving op strafrechtelijk terrein. In de vergaderzaal van de Eerste Kamer benadrukte hij de eigen verantwoordelijkheid van het parlement om mensenrechten te waarborgen.

Uiteraard was er voor de aanwezigen in de zaal volop gelegenheid om vragen te stellen aan de sprekers en om met hen in debat te gaan. Een schriftelijk verslag van het symposium zal binnenkort beschikbaar worden gesteld via de website van de Eerste Kamer.

lees meer

[Programma van het symposium](#)

[Toespraak Voorzitter Eerste Kamer](#)

Nieuws uit de Kamer

Correspondentie over kaderbesluit tolken en vertalers voorgezet

11 november 2009 - De vaste commissie voor de JBZ-Raad heeft opnieuw een brief gestuurd aan de Minister van Justitie in het kader van de discussie over het ontwerp-kaderbesluit betreffende het recht op tolk- en vertaaldiensten in strafprocedures (zie eerder EUpdate nr. 2). In deze [brief d.d. 11 november 2009](#) bedankt de commissie de minister voor de uitgebreide toelichting in zijn [brief van 22 oktober 2009](#) op de meerwaarde van het kaderbesluit ten opzichte van het EVRM en de rechtspraak van het Europees Hof te Straatsburg. De commissie is echter teleurgesteld dat de minister geen reactie heeft gegeven op haar [verzoek](#) om de [opmerkingen](#) die de Eerste Kamer bij de subsidiariteitstoetsing van het ontwerp-kaderbesluit heeft gemaakt in de JBZ-Raad van 23 oktober jl. aan de orde te stellen (zie eerder EUpdate nr. 1). Deze opmerkingen betroffen de rechtsgrondslag van het kaderbesluit en de (vermeende) inconsistente toepassing van bepalingen uit het EVRM door de lidstaten. De commissie vertrouwt erop dat de minister wel aan haar verzoek gehoor heeft gegeven, maar verwacht in het vervolg een zorgvuldige en volledige beantwoording van haar vragen.

De commissie maakt voorts in haar brief kenbaar dat zij ontstemd is dat zij over een vrij essentiële wijziging van het [ontwerp-kaderbesluit](#) niet goed geïnformeerd is. In de brief van de minister was te lezen dat een bepaling over kosteloze vertaling van processtukken, waartegen de regering eerder [bezwaar](#) had gemaakt, is aangepast, waardoor de regering nu wel kan instemmen met het ontwerp. Deze informatie was niet in de [geannoteerde agenda](#) voor de JBZ-Raad verwerkt: daarin stond weliswaar dat Nederland nu kon instemmen, maar niet waarom dat het geval was. Relevante documenten ontbreken (hoewel ze klaarblijkelijk wel beschikbaar zijn) en in de annotatie is ook niets te vinden over de wijziging. De commissie verwacht op dit punt beterschap van de regering, want zonder informatie kan zij de plenaire vergadering niet adviseren over het al dan niet verlenen van instemming. Als de commissie nogmaals met onvolledige informatie geconfronteerd wordt, zal zij de behandeling van de ontwerp-wetgeving mogelijk opschorten en pas bij het slot van de behandeling in de Raad haar finale oordeel vormen. De commissie vertrouwt er echter op dat de verantwoordelijke bewindslieden hun informatieplicht serieus nemen, zowel nu als vanaf 1 december onder het Verdrag van Lissabon.

lees meer

[Dossier 3.4.17 op de Europapoort](#)

Conferentie over Gender Equality te Stockholm

12 november 2009 - Op 12 en 13 november 2009 vond in het kader van het EU-voorzitterschap van Zweden de interparlementaire conferentie over Gender Equality plaats.

Naar aanleiding van de twee hoofdthema's van de conferentie, seksegelijkheid in de politiek en op de arbeidsmarkt, gingen vertegenwoordigers van de nationale parlementen, het Committee on Women's Rights and Equal Opportunities van het Europees Parlement en internationale organisaties met elkaar in gesprek over kwesties als bevordering van de gelijke vertegenwoordiging van vrouwen in de politiek en vermindering van de horizontale segregatie op de arbeidsmarkt (de concentratie van vrouwen en mannen in verschillende sectoren en beroepen). Tijdens de plenaire sessies waren er zeer interessante voordrachten, die in kleinere groepen in workshops nader werden uitgediept. Een van de vragen was welk systeem geschikt zou zijn om de gelijkheid van vrouwen, maar ook van mannen te bevorderen. Moeten er in de politiek quota worden vastgesteld, of moet het 'zip-systeem' (1 man / 1 vrouw) bevorderd worden? Hoe kunnen we bevorderen dat meer mannen zich gaan inzetten voor zorgtaken, zodat ook hier meer gelijkheid komt? Gezien de demografische ontwikkeling en de daarbij verwachte toenemende vraag naar zorg zullen ook mannen meer zorgtaken op zich moeten nemen, ook in de familie. Dit alles om de Lissabon doelstelling van 60% participatie van vrouwen te kunnen halen.

Namens de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid nam het lid [Vedder-Wubben](#) (CDA) deel aan deze levendige bijeenkomst te Stockholm.

lees meer

[Conferentiesite Zweeds Voorzitterschap](#)

Subsidiariteitstoets verordening erfopvolging en asielrichtlijnen

17 november 2009 - De vergadering van de vaste commissie voor de JBZ-Raad van dinsdag 17 november 2009 stond geheel in het teken van de uitvoering van een drietal subsidiariteitstoetsen. Allereerst werd het Voorstel voor een verordening betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen en authentieke akten op het gebied van erfopvolging en betreffende de instelling van een Europese erfrechtverklaring ([COM\(2009\)154](#)) getoetst. Dit voorstel - reeds besproken in EUpdate nr. 2 - is ook onderworpen aan een subsidiariteitstoets in het verband van de COSAC, de Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden van nationale parlementen. De commissie is van mening dat voor het voorstel voldoende rechtsgrondslag in het EG-verdrag bestaat en dat het in overeenstemming is met de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Zij zal de plenaire vergadering in deze zin adviseren. Omdat het gaat om een door de voormalige TGCS geselecteerd voorstel, zal bekeken worden of het oordeel van Eerste en Tweede Kamer kan worden afgestemd.

Bij de commissie bestaat nog wel behoefte aan een toelichting van de regering op de bepalingen in het voorstel over erkenning van gerechtelijke beslissingen en authentieke akten. De vragen van de commissie spitsen zich toe op het (als gevolg van deze verordening) afschaffen van het exequatur en de apostille in erfrechtkwesities. De regering zal gevraagd worden of dit niet beter gefaseerd kan plaatsvinden, gezien het feit dat het voor deze afschaffing noodzakelijke vertrouwen tussen de lidstaten nog niet kan bestaan.

Het tweede voorstel dat getoetst werd was het Voorstel voor een Richtlijn betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de verlening of intrekking van internationale bescherming ([COM\(2009\)554](#)). Ook met betrekking tot dit voorstel is de commissie van mening dat voor het voorstel voldoende rechtsgrondslag in het EG-verdrag bestaat en dat het voorstel in overeenstemming is met de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. De commissie zal dus een positief advies aan de plenaire vergadering voorleggen. Omdat het ook bij dit voorstel gaat om een door de voormalige TGCS geselecteerd voorstel, zal getracht worden de oordelen van de beide Kamers af te stemmen.

Als laatste behandelde de commissie het Voorstel voor een richtlijn inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, en de inhoud van de verleende bescherming ([COM\(2009\)551](#)). De commissie heeft met betrekking tot dit voorstel besloten de subsidiariteitstoets aan te houden totdat het advies van de vaste commissie voor Justitie van de Tweede Kamer bekend is. Deze commissie buigt zich op 2 december 2009 over het voorstel. De vaste commissie voor de JBZ-Raad zal vervolgens op 8 december 2009 opnieuw over het voorstel spreken en de subsidiariteitstoets afronden.

lees meer

[Dossier 3.2.40 op de Europapoort](#)

[Dossier 2.1.38 op de Europapoort](#)

[Dossier 2.1.39 op de Europapoort](#)

OCW-commissie bespreekt Groenboek "Bevordering Leermobiliteit Jongeren"

17 november 2009 - De commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschapsbeleid besprak in haar commissievergadering van dinsdag 17 november 2009 het groenboek van de Europese Commissie over de bevordering van de leermobiliteit van jongeren. Ook de conceptreactie van het kabinet kwam daarbij aan de orde. Dit was voor de fracties van CDA en SP in de Eerste Kamer aanleiding om inbreng te leveren voor een brief aan de minister van OC&W. De vragen van de leden van de fractie van het CDA spitsen zich toe op hoe de bevordering van de mobiliteit van studenten zich verhoudt tot de bestaande verschillen in nationale regelgeving inzake mobiliteit en in de hoogte van collegegelden. Naar het oordeel van deze fractie worden hierdoor administratieve en financiële drempels opgeworpen, die de mobiliteit van studenten bemoeilijken. De leden van de SP-fractie vragen aandacht voor de specifieke problematiek van studenten met een chronische ziekte of beperking, wanneer die willen studeren in een ander Europees land. In het verlengde daarvan vragen zij aandacht voor de uitwisseling tussen Europese landen van kennis en ervaring met betrekking tot het faciliteren van studeren met een beperking, zowel in eigen land als in het buitenland.

lees meer

[Dossier E090081 op de Europapoort](#)

Nieuws uit Europa

Europese Commissie publiceert Groenboek over bewijsverkrijging

11 november 2009 - De Europese Commissie heeft op 11 november 2009 een Groenboek gepubliceerd over de bewijsverkrijging in strafzaken en het garanderen van de toelaatbaarheid van bewijs. In het document benadrukt de Commissie de noodzaak tot bevordering van een doeltreffende samenwerking tussen lidstaten op het gebied van bewijsverkrijging in strafzaken. Zij constateert dat binnen de Europese Unie momenteel twee soorten regels over bewijsverkrijging bestaan. Een deel ervan is gebaseerd op het beginsel van wederzijdse bijstand, zoals de Overeenkomst betreffende wederzijdse rechtshulp in strafzaken en het bijbehorende protocol. Een ander deel is gebaseerd op het beginsel van wederzijdse erkenning. Tot deze regels behoort onder meer het Kaderbesluit betreffende het Europees bewijsverkrijgingsbevel.

De Commissie is van mening dat de beschikbaarheid van verschillende instrumenten inzake bewijsverkrijging, die weer gebaseerd zijn op verschillende beginselen, de toepassing van de regels onnodig bemoeilijkt. Deze regels zelf zijn ook niet perfect. De op wederzijdse bijstand gebaseerde instrumenten kunnen traag en ondoeltreffend uitwerken, terwijl de op wederzijdse erkenning gebaseerde instrumenten weer alleen betrekking hebben op specifieke soorten bewijs en bovendien veel uitzonderingsgronden kennen. De meest doeltreffende oplossing voor deze problemen is volgens de Commissie de vervanging van de huidige regels door één enkel instrument dat is gebaseerd op het beginsel van wederzijdse erkenning en dat alle soorten bewijs dekt. De Commissie heeft deze oplossing reeds in haar Mededeling "Een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht ten dienste van de burger" genoemd. Het nu gepubliceerde Groenboek heeft tot doel de lidstaten te raadplegen over de voorgestelde oplossing. Het Groenboek wil tevens nagaan of er gemeenschappelijke regels inzake bewijsgeving in strafzaken moeten komen. Die regels zouden verzekeren dat in een lidstaat vergaard bewijs zonder meer toelaatbaar is in een andere lidstaat.

Lidstaten en belanghebbenden dienen hun antwoorden op de vragen van de Commissie uiterlijk op 22 januari 2010 mede te delen. Zodra de concept kabinetsreactie beschikbaar is, zal deze geagendeerd worden in de commissie voor de JBZ-Raad.

lees meer

[Dossier 4.2.202 op de Europapoort](#)

Signalering

Nieuwe commissievoorzitter ESO in de Eerste Kamer

3 november 2009 - Sinds dinsdag 3 november 2009 heeft de vaste commissie voor Europese Samenwerkingsorganisaties (ESO) van de Eerste Kamer officieel een nieuwe voorzitter, mevrouw Strik van de fractie van GroenLinks. Zij volgt de heer Van der Linden op die in oktober tot Voorzitter van de Kamer werd gekozen. De commissie ESO bespreekt op dinsdag 24 november aanstaande de voorbereidingen op de "Algemene Europese Beschouwingen" in het voorjaar van 2010.

Nieuwe Europese voorstellen

26 november 2009 - Ten behoeve van de Europese werkzaamheden van de Eerste Kamer wordt wekelijks een overzicht samengesteld van recent gepresenteerde Europese voorstellen. Links naar de drie meest recente overzichten – verdeeld naar Directoraat Generaal – treft u hierbij aan. Indien het wenselijk wordt geacht dat het voorstel nader bestudeerd wordt door de Kamer kan dit aan de orde worden gesteld in de beleidsverantwoordelijke commissie van de Eerste Kamer. Indien u als lezer van deze EUpdate het wenselijk acht dat een Europees voorstel expliciete aandacht van de Eerste Kamer krijgt, kunt u dat aangeven door gebruikmaking van het contactformulier op de Europapoort. Zodra een commissie van de Eerste Kamer besluit een Europees voorstel inhoudelijk te behandelen, wordt een apart dossier aangemaakt op de Europapoort.

lees meer

Week 45

Week 46

Week 47

Voorzitter Eerste Kamer bezoekt op 2 december Brussel

2 december 2009 - De Voorzitter van de Eerste Kamer, de heer Van der Linden brengt op woensdag 2 december aanstaande een werkbezoek aan Brussel. Het is het eerste officiële uitgaande bezoek van de Kamervoorzitter sinds zijn aantreden. In Brussel wordt de heer Van der Linden ontvangen door de Voorzitter van de Senaat van België, de heer De Decker, Later op de dag vindt een officiële ontvangst plaats door de Voorzitter van het Europees Parlement, de heer Buzek. Voorts staan gesprekken op de agenda met de Nederlandse Europarlementariërs en de Nederlandse regeringsvertegenwoordiging in Brussel.

Colofon

Via deze [link](#) kunt u zich vrijblijvend aanmelden als lezer van EUpdate.

Deze nieuwsbrief biedt actuele informatie in het kader van de parlementaire controle van de Eerste Kamer op het Europese beleids- en wetgevingsproces. Tevens geeft deze nieuwsbrief voor belangstellenden inzicht in de wijze waarop de Eerste Kamer haar controlerende taken uitvoert en informatie over de voortgang op actuele beleidsterreinen.

Via elektronische links biedt de nieuwsbrief direct toegang tot openbare documenten en dossiers.

De EUpdate verschijnt driewekelijks.

De nieuwsbrief wordt samengesteld door de ambtelijke staf van de Eerste Kamer.

Aan de informatie in deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend.

Vragen en suggesties over de inhoud kunt u mailen aan de [redactie](#).